

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Зериний проректор

Гугнін Е.А.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 13 МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна торгівля» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 міжнародні економічні відносини, освітня програма міжнародний бізнес

« _____ » _____, 20__ року - 18 с.

Розробники: Черномаз К.Г., ст. викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від « 24 » 08 2020 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

« 24 » 08 2020 року (Е.В.Прушківська)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від « 23 » 08 2020 року № 1

« 23 » 08 2020 року Голова (М.В.Дедков)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 міжнародні відносини	вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 міжнародні економічні відносини; Освітня програма: міжнародний бізнес	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)		6-й	6-й
Загальна кількість годин - 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 5	Освітній ступінь: бакалавр	28 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		78 год.	110 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53,85%

для заочної форми навчання – 9,09%

1. Мета навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна торгівля» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес». Курс «Міжнародна торгівля» є вибірковою дисципліною для студентів вищих навчальних закладів. Він дає можливість зрозуміти сутність, особливості функціонування міжнародної торгівлі, об'єктивні закони і принципи її розвитку, отримати знання щодо умов, форм, методів та основного інструментарію міжнародної економічної взаємодії між країнами в контексті міжнародної торгівлі. Курс «Міжнародна торгівля» розрахований на студентів 2-4 курсів економіко-гуманітарних спеціальностей.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо ведення бізнесу в глобальному середовищі попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Міжнародні економічні відносини», «Макроекономіка», «Основи зовнішньоекономічної діяльності». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Міжнародний бізнес», «Міжнародний менеджмент і маркетинг», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: зовнішньоекономічні операції і контракти», «Міжнародні фінанси», «Міжнародна електронна торгівля», «Міжнародний офшорний бізнес», «Кон'юнктура економіки зарубіжних країн».

Мета дисципліни - формування у студентів розуміння закономірностей, логіки та механізмів міжнародної торгівлі міжнародної інвестиційної діяльності як форми зовнішньоекономічної діяльності мікро-, мезо- та макрорівнів, отримання знань і практичних навичок щодо сучасних форм організації, регулювання та методів міжнародного обміну товарами і послугами, а також укладання міжнародних комерційних контрактів, мотивації й поведінки суб'єктів міжнародних економічних відносин на міжнародних ринках товарів, послуг та капіталів, особливостей розвитку цих ринків в умовах сучасної економічної глобалізації.

Завдання

- дослідити сутність концепцій, етапів і показників розвитку міжнародної торгівлі в умовах глобалізаційних процесів;
- виявити закономірності та фактори формування системи регулювання міжнародної торгівлі на корпоративному, національному, міжнаціональному, наднаціональному та глобальному рівнях;
- виділити сучасні форми організації міжнародного обміну товарами, послугами, патентами та ліцензіями;
- виявити особливості і тенденції застосування методів міжнародної торгівлі;
- дослідити сутності та процесу укладання міжнародних комерційних контрактів;
- оцінити процес виконання укладених торговельних контрактів;
- аналізувати нормативно-правове регламентування міжнародних комерційних контрактів та врегулювання міжнародних комерційних спорів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародної торгівлі з урахуванням її основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин.

СК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміння адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

РН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.

РН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародної торгівлі.

РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

РН 24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

РН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи міжнародної торгівлі

Тема 1. Вступ до курсу «Міжнародна торгівля»

Сутність міжнародної торгівлі та концепції її розвитку. Етапи розвитку міжнародної торгівлі та критерії їх виокремлення. Система показників розвитку міжнародної торгівлі. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Систематизація форм міжнародної торгівлі, Форми міжнародної торгівлі за специфікою: регулювання, взаємодії суб'єктів, предмета торгівлі. Види міжнародної політики, вільна торгівля, протекціонізм.

Тема 2. Методи міжнародної торгівлі

Систематизація методів міжнародної торгівлі. Торгівля через торговельно-посередницькі фірми та лізингові компанії. Міжнародні товарні біржі, картелі, аукціони, виставки, ярмарки, тендери (торги).

Тема 3. Кон'юнктура світових товарних ринків

Поняття кон'юнктури. Основні кон'юнктурутворюючі фактори. Огляд і прогноз загальногосподарської кон'юнктури. Методи аналізу та прогнозування кон'юнктури світових товарних ринків.

Тема 4. Світові ринки сировинних, продовольчих і промислових товарів. Міжнародна торгівля послугами

Промислові товари, продовольство. Сільськогосподарська сировина. Руди і метали, паливо. Роль послуг у світовій торгівлі. Послуги у зовнішньоекономічній діяльності України. Міжнародна торгівля технологіями й об'єктами авторського права і суміжних з ним прав. Міжнародна комерційна і некомерційна передача технологій.

Тема 5. Міжнародне переміщення людського ресурсу

Міжнародний туризм. Туризм — явище сучасного світу. Ринок міжнародного туризму. Міжнародний ринок робочої сили. Еволюція і масштаби міжнародної трудової міграції. Чинники і наслідки міжнародного руху робочої сили

Тема 6. Міжнародні ринки капіталу

Світовий валютний ринок, Операції світового валютного ринку. Формування інтернаціональної ціни та інтернаціональної вартості товару. Історія створення Міжнародного Валютного Фонду. Сутність та еволюція міжнародних валютних систем. Валютний курс та валютна політика. Резервна роль долара США. Європейська валютна система. Валютні кризи: кінця 1960-х років, 1971 року. Причини виникнення та наслідки криз. Ямайська валютна система. Міжнародні валютно-фінансові інститути.

Змістовий модуль 2. Організація міжнародної торгівлі

Тема 7. Рамкові умови ведення міжнародної торговельної діяльності

Класифікація товарів та послуг в міжнародній економіці, Загальні умови ведення міжнародної торговельної діяльності, система регулювання міжнародної торгівлі, Регуляторні інструменти держави у створенні рамок умов міжнародної торговельної діяльності, національний, наднаціональний та глобальний рівні регулювання міжнародної торгівлі, міжнародні організації з регулювання міжнародної торгівлі та сприяння її розвитку, Правова база міжнародної торгівлі, Міжнародне публічне право і міжнародне приватне право, їх значення для міжнародної торгівлі, Договори у рамках Світової організації торгівлі, Угода про митну оцінку, Угода про довідвантажувальну інспекцію, Угода про технічні бар'єри в торгівлі, Угода про застосування санітарних і фітосанітарних заходів, Угода про процедури імпорту ліцензування, Угода про субсидії та врівноважені заходи, Субсидування експорту, Угода про охоронні заходи, Угода про антидемпінгову практику, Угода про державні замовлення, Державна торгівля

Тема 8. Організація зовнішньоторговельної діяльності

Організаційні засади зовнішньоторговельної діяльності. Вихід підприємств на зовнішні ринки та організація зовнішньоторговельних операцій. Техніка зовнішньоторговельної діяльності та зовнішньоторговельних операцій. Посередництво у зовнішньоторговельній діяльності. Сутність та роль посередництва у

зовнішньоторговельній діяльності. Посередницькі операції та їх суб'єкти на світовому товарному ринку. Методичні засади оцінки та вибору міжнародної конкурентної стратегії підприємства-посередника. Становлення та розвиток міжнародної торговельно-посередницької діяльності в Україні.

Тема 9. Митне регулювання в зовнішньоторговельній діяльності

Нормативно-правовий регламент здійснення зовнішньоторговельної діяльності. Нормативно-правові умови митної діяльності підприємства. Оцінка системи митно-тарифних та нетарифних засобів регулювання міжнародної торговельної діяльності. Основні параметри митної характеристики товарів. Визначення коду товару у митних цілях. Визначення митної вартості товарів міжнародної торгівлі. Механізм здійснення митних платежів. Порядок нарахування та сплати митних платежів. Митне оформлення товарів при переміщенні через кордон. Вимоги митного контролю до оформлення товарів при їх переміщенні через кордон

Тема 10. Міжнародні комерційні контракти

Поняття «міжнародний комерційний контракт» та його місце у проведенні міжнародних комерційних операцій, Укладання міжнародного комерційного контракту, Структура і зміст міжнародного комерційного контракту, Класифікація міжнародного комерційного контракту, Виконання міжнародного комерційного контракту, Врегулювання міжнародних комерційних спорів. Особливості нормативно-правового регламентування міжнародних комерційних контрактів

Тема 11. Фінансування міжнародної торгівлі

Фінансування учасників зовнішньоторговельних розрахунків. Фірмове кредитування міжнародної торгівлі. Банківське кредитування імпортера. Банківське кредитування експортера. Кредитно-гарантійне забезпечення зовнішньої торгівлі. Специфічні форми фінансування зовнішньоторговельної діяльності.

Тема 12. Логістичне забезпечення міжнародної торгівлі

Нормативно-правова база логістичного забезпечення міжнародної торгівлі. Транспортно-логістичні системи доставки вантажів у міжнародній торгівлі. Організаційно-інформаційне забезпечення реалізації контрактів у міжнародній торгівлі.

Змістовий модуль 3. Сучасні технології міжнародної торгівлі

Тема 13. Прямі іноземні інвестиції як сучасний інструмент виходу компаній на зовнішні ринки. Франчайзинг як специфічна технологія сучасної міжнародної торгівлі

Сутність міжнародних злиттів та поглинань і їх місце в стратегіях виходу компаній на зовнішні ринки. Синергетична теорія мотивації виникнення злиттів та поглинань. Методи прогнозування та оцінки вартості бізнесу в процесі злиття та поглинання. Франчайзинг як специфічна технологія сучасної міжнародної торгівлі.

Тема 14. Електронна торгівля та нові тенденції в технологіях продаж

Особливості функціонування центрів електронної торгівлі та сучасні бізнес-моделі. Системи «електронна митниця» в розвитку міжнародної електронної торгівлі. Перспективи розвитку електронної торгівлі в Україні: імплементація в електронну торгівлю України європейських механізмів та інструментів

Тема 15. Економічна дипломатія в міжнародній торгівлі. Значення економічної дипломатії для розвитку міжнародної торгівлі

Цивілізаційна роль економічної дипломатії у становленні та розвитку міжнародних торговельних відносин. Основні підходи до визначення сутності поняття «економічна дипломатія». Функції та напрямки діяльності держави у сфері економічної дипломатії

Тема 16. Емпіричне обґрунтування впливу економічної дипломатії на міжнародну торговельну діяльність

Мета-аналіз в емпіричних дослідженнях. Оцінка ефективності дій української

економічної дипломатії. Ефективність української економічної дипломатії на місцевому і регіональному рівнях

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основи міжнародної торгівлі												
Тема 1. Вступ до курсу «Міжнародна торгівля»	8	2	2	-	-	4	7	1	-	-	-	6
Тема 2. Методи міжнародної торгівлі	5	1	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Тема 3. Кон'юнктура світових товарних ринків	9	1	2	-	-	6	9	-	1	-	-	8
Тема 4. Світові ринки сировинних, продовольчих і промислових товарів. Міжнародна торгівля послугами	8	2	-	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 5. Міжнародне переміщення людського ресурсу	4	2	-	-	-	2	6	-	-	-	-	6
Тема 6. Міжнародні ринки капіталу	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	44	10	6	-	-	28	45	2	1	-	-	42
Змістовий модуль 2. Організація міжнародної торгівлі												
Тема 7. Рамкові умови ведення міжнародної торговельної діяльності	6	2	-	-	-	4	7	1	-	-	-	6
Тема 8. Організація зовнішньоторгівельної діяльності	7	1	2	-	-	4	9	-	1	-	-	8
Тема 9. Митне регулювання в зовнішньоторгівельній діяльності	7	1	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 10. Міжнародні комерційні контракти	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 11. Фінансування міжнародної торгівлі	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Тема 12. Логістичне забезпечення міжнародної торгівлі	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	42	10	6	-	-	26	46	2	2	-	-	42
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Сучасні технології міжнародної торгівлі												
Тема 13. Прямі іноземні інвестиції як сучасний інструмент виходу компаній на зовнішні ринки. Франчайзинг як специфічна технологія сучасної міжнародної торгівлі	4	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 14. Електронна торгівля та нові тенденції в технологіях продаж	8	2	-	-	-	6	6	-	-	-	-	6
Тема 15. Економічна	8	2	-	-	-	6	7	1	-	-	-	6

дипломатія в міжнародній торгівлі. Значення економічної дипломатії для розвитку міжнародної торгівлі												
Тема 16. Емпіричне обґрунтування впливу економічної дипломатії на міжнародну торговельну діяльність	8	2	-	-	-	6	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	34	8	2	-	-	24	29	2	1	-	-	26
Усього годин	120	28	14	-	-	78	120	6	4	-	-	110

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Міжнародна торгівля і світове господарство	2	0,5
2	Міжнародні товарні біржі, картелі, аукціони та ярмарки	1	0,5
3	Прогнозування кон'юнктури світових товарних ринків	2	0,5
4	Україна і Світова організація торгівлі	1	0,5
5	Зовнішньоторговельні операції: організація та митне регулювання	1	1
6	Укладання міжнародного комерційного контракту	2	0,5
7	Фінансування міжнародної торгівлі	1	0
8	Франчайзинг як специфічна технологія сучасної міжнародної торгівлі	1	0
9	Перспективи електронної торгівлі в Україні	2	0
10	Новітні форми прояву економічної дипломатії та основні інструменти її дії	1	0,5
	Разом	14	4

5. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

6. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Теорії міжнародної торгівлі	7	11
2	Зовнішньоторговельна та міжнародна політика	8	12
3	Нормативно-правове забезпечення вступу України до СОТ	8	14
4	Посередництво у зовнішньоторговельній діяльності	8	10
5	Маркетингове забезпечення міжнародної торгівлі	7	10
6	Міжнародні маркетингові стратегії	8	11

7	Специфічні форми фінансування зовнішньоторговельної діяльності	8	8
8	Геоінформаційні та навігаційні системи в логістичному забезпеченні міжнародної торгівлі	8	14
9	Синергетична теорія мотивації виникнення злиттів та поглинань	8	10
10	Іміджева економічна дипломатія	8	10
	Разом	78	110

8. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

9. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань міжнародної торгівлі, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Формами навчання виступають інформативні, аналітичні та проблемні лекції. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через такі методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, бесіда), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження), практичні (дослідні роботи, метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувача).

10. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин (СК 7) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1) Здатність виявляти особливості

	<p>функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3)</p> <p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)</p> <p>Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9)</p>
<p>РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції</p>	<p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1)</p> <p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку (СК 3)</p> <p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.</p>	<p>Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях (СК 4)</p> <p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)</p>

	Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин (СК 7)
РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародної торгівлі з урахуванням її основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)
РН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях (СК 4)
РН 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11) Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)
РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)
РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і

<p>розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.</p>	<p>методи у сфері міжнародної торгівлі з урахуванням її основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.</p>	<p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3) Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин (СК 7) Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (СК 9) Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 12)</p>
<p>РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p>	<p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин (СК 3) Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)</p>
<p>РН 24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.</p>	<p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у</p>

	міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.	Здатність продемонструвати знання та розуміння предметної області та професійної діяльності (ЗК 12)

11. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Міжнародна торгівля» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 3 змістовних модулів, які містять 16 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

12. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Міжнародна торгівля» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Міжнародна торгівля» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом,

індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування																Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3				20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T16 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Николаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з курсу «Міжнародна торгівля» (доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>)
2. Методичні рекомендації з підготовки семінарських занять та індивідуальних робіт з курсу «Міжнародна торгівля».
3. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт для студентів заочної форм навчання з дисципліни «Міжнародна торгівля».

14. Рекомендована література

Базова

1. Циганкова Т. М., Петрашко Л. П., Кальченко Т. В. Міжнародна торгівля: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2015.
2. Дубініна А. А., Митна справа: підручник / А.А. Дубініна, С. В. Сорокіна, О. І. Зельніченко. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 320 с.

3. Митна політика та митна безпека: концептуальне визначення та шляхи забезпечення: [монографія] / І.Г.Бережнюк, О.П. Гребельник, І.Г. Калетник, Ю.О. Коновалов та ін.; за ред. П.В. Пашка. - К.: Знання, 2012. - 238 с.
4. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, №44-45, №46-47, №48, с.552.
5. Нагорічна О.С. Довідник із документування управлінської діяльності у митній службі / О.С. Нагорічна, С.М. Казміренко. - Тернопіль: Крок, 2012. - 210 с.
6. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Барановська М.І. та ін. Міжнародна торгівля. 4-те вид. перероб. та доп. Підручник / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Барановської М.І. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 512 с.
7. Алієва-Барановська В.М. Глобальний бізнес: навчальний посібник- довідник/ В.М. Алієва-Барановська. - К.: Центр учбової літератури, 2013. 560 с.
8. Вергун В.А. Економічна дипломатія: навчальний посібник / В.А. Вергун. - К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 303 с.
9. Міжнародний інвестиційний менеджмент : навчальний посібник / І. Ю. Матюшенко. Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 520 с.
10. Рожкова Т.С. Міжнародна торгівля: підручник. К.: КиМУ, 2015. 665 с.
11. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: моногр. / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого та д.е.н., проф. О.М. Сохаської. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 478 с.
12. Competition, Innovation and Trade / Larry D Qiu. World Scientific Studies in International Economics, 2020. 392 p.
13. Trade Among Nations: Dimensions; Proportions; Directions / Michael Michaely, David Wajnryt. World Scientific, 2020. 192 p.
14. Trade and Investment in South Asia: An Analysis / Rahul Choudhury, Dinkar Nayak. World Scientific, 2019. 200 p.

Допоміжна

1. Малійський В. Митне оформлення товарів / В.Малінський // Вісник Офіційно про податки, 2016, №37(894) від 3.10.2016 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/news/id/3102>
2. Співаковська Т.В. Механізм формування міжнародної маркетингової стратегії українських промислових підприємств /Т.В. Співаковська // Формування ринкових відносин в Україні. - 2009. - №10. - С.56-61.
3. Global Logistics and Supply Chain Management / John Mangan, Chandra C. Lalwani. Wiley; 3rd edition, 2016. 416 p.
4. Терещенко С.С. Основи ризик-менеджменту в митній справі та зовнішньоекономічній діяльності./ С.С. Терещенко - Одеса: Пласке, 2012. - 504 с.
5. Харсун Л.Г. Митна справа. Навчальний посібник / Л.Г. Харсун. - К.: КЕІМ, 2010. - 116 с.
6. Козак Ю.Г. Міжнародна макроекономіка: навчальний посібник. Видання 5-те, перероблене та доповнене / Ю.Г.Козак, Ю.М. Пахомов, Н.С. Логвінова. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 400 с.
7. Співаковська Т.В., Дорогань С.М. Конкурентні стратегії компаній: класифікація стратегічних альтернатив та інструментів формування // Маркетинг в Україні. - 2011. - №1. - С.36-42.
8. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: підручник/ О.П. Сагайдак. - 2-ге вид., виправ. - К.: Знання, 2012. - 262 с.
9. Сагайдак О.П. Посольство і консульство: організація і форми роботи: навчальний посібник/ О. П. Сагайдак, П. Д. Сардачук. - К.: Знання, 2014. - 317 с.
10. Economics of G20 / John Whalley. A World Scientific Reference (In 2 Volumes), 2020. 492 p.

11. Failed Globalisation: Inequality, Money, and the Renaissance of the State / Heiner Flassbeck, Paul Steinhardt. World Scientific, 2020. 320 p.

12. Surveys of International Trade / Yin-Wong Cheung, Bharat R Hazari. World Scientific, 2019. 740 p.

15. Інформаційні ресурси

1. Міжнародний інститут досліджень продовольчих ринків (IFPRI) – [Електронний ресурс]. URL: www.ifpri.org

2. International Food Policy Research Institute, офіційний сайт ОПЕС – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.opec.org/>

3. Офіційний сайт ВР – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.bp.com/>

4. Офіційний сайт International Energy Agency (IEA) - <http://iea.org/>

5. Міжнародна агенція з атомної енергії – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.iaea.org/>

6. Департамент по сільському господарству США – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.usda.gov>

7. Офіційний веб-портал Верховної Ради України – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>

8. Офіційне інтернет-представництво Національний банк України – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.bank.gov.ua>

9. Митний кодекс України. – [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

10. Офіційний сайт Всесвітньої митної організації України – [Електронний ресурс]. URL: <http://www.wcoomd.org>

11. Офіційний портал Міністерства доходів і зборів України – [Електронний ресурс]. URL: <http://minrd.gov.ua/>

12. Світова організація торгівлі: офіційний сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.wto.org/>